

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Helse- og sosialavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Dearvvašvuoda- ja sosiálaossodat

Justis- og beredskapsdepartementet,
Sivilavdelingen
pb 8005

0030 OSLO

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2013/505
Ark 754.0

Vår dato
16.04.2013

Saksbehandler/direkte telefon: Gry Bogetun - 78 95 04 02

Høringsuttalelse - Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker

Viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til regelendringer i straffeprosessloven og forslag til forskrift med hjemmel i straffeprosesslovens § 234.

Fylkesmannen i Finnmark har et særlig ansvar for å iverksette statlig politikk i vårt fylke. Vi skal også sørge for at den blir best mulig lokalt tilpasset og kommer innbyggerne til gode. Vi skal se til at innbyggerne får de rettighetene som Stortinget og regjeringen har bestemt. Det skjer gjennom veiledning, tilsyn og klagebehandling.

I forbindelse med vår områdeovervåking i fylket har vi fanget opp risiko og sårbarhet i forhold til avhør av personer med utviklingshemming. Vi har over tid hatt et tett samarbeid med habiliteringstjenestene i Finnmark for å stimulere til at enkeltpersoners personlige trygghet blir ivaretatt i forhold til seksuelle overgrep. Vårt fokus har vært rettet mot både den som krenker/begår overgrep og den som blir krenket/utsatt for overgrep.

Vi vil innledningsvis slutte oss til forskriftens formål om å sikre, blant andre, psykisk utviklingshemmede best mulige rammer rundt avhør i straffesaker. I den forbindelse vil vi foreslå en tilføyelse i forhold til tilrettelegging og gjennomføring av avhørene, jf § 7, eventuelt en tilføyelse om å knytte særskilt kompetanse til avhørsleder, jf § 5.

Vi foreslår at det i hvert avhør **skal gjøres en særlig vurdering** av den enkeltes behov for bistand til kommunikasjon i avhør, uavhengig av hvor avhøret gjennomføres. Når det vurderes at det foreligger behov for særskilt kompetanse, **skal** slik kompetanse hentes inn.

Vi vurderer at denne tilføyelsen er nødvendig for å sikre at personer med psykisk utviklingshemming gis en reell mulighet til å gi uttrykk for sin opplevelse av den situasjonen som ligger til grunn for avhøret.

Vår erfaring er at det ikke har vært tilstrekkelig fokus på psykisk utviklingshemmedes kommunikasjons- og forståelsesvansker, og at dette har svekket enkeltpersoners rettigheter. Det er ikke slik at godkjent avhører fra Politihøgskolen nødvendigvis har den tilleggs-kompetanse som kreves.

Det er heller ikke slik at alle Barnehusene har slik tilleggskompetanse, eksempelvis har Barnehuset i Tromsø ikke særskilt kompetanse i forhold til personer med psykisk utviklingshemming.

Med hilsen

Karin Straume
fylkeslege

Gry Bogetun
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.